

Projekt budowlano-wykonawczy

Nazwa zadania

„ECO-EFEKTYWNA GMINA NIEMCE ETAP V”

Inwestor: **Gmina Niemce, ul. Lubelska 121, 21-025 Niemce**

Adres inwestycji: Budynki mieszkalne na terenie Gminy Niemce

Typ zestawu: Instalacja fotowoltaiczna o mocy 3,42 kWp

**Jednostka
Projektowa:** Centrum Energii i Nowych Technologii Sp. z o.o.
97-225 Ujazd, ul. Zgodna 7

Oświadczenie

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z 7 lipca 1994r. - Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. 2016.290 ze zm.) oświadczam, że niniejszy projekt został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projekt:

Imię i Nazwisko	Nr Upnień	Branża	Podpis
Dariusz Komuński	882/90	elektryczna	

Lipiec 2021

Spis treści

I.	Opis techniczny	8
1.	Podstawa Opracowania.....	8
2.	Zakres Opracowania	8
3.	Opis przedsięwzięcia.....	8
4.	Architektura Systemu Fotowoltaicznego.....	9
4.1.	Moduły fotowoltaiczne	9
4.2.	Inwerter.....	10
4.3.	Konstrukcja montażowa	11
4.3.1.	System montażu na gruncie	12
4.3.2.	System montażu na dachu płaskim.....	13
4.3.3.	System montażu na dachu skośnym.....	14
4.4.	Okablowanie DC.....	15
5.	Instalacje aparatury kontrolno-pomiarowej	15
6.	System monitorowania pracy instalacji.....	15
7.	Instalacje elektryczne systemu PV	16
8.	Ochrona od porażeń elektrycznych.....	17
9.	Ochrona przeciwprzepięciowa.....	17
10.	Instalacja wyrównawcza.....	18
II.	OBLICZENIA TECHNICZNE	19
1.	Moc instalacji fotowoltaicznej	19
1.1.	Dobór kabla „rozdzielnica RPV AC – rozdzielnica RG”	19
1.2.	Dobór kabla „inwerter – rozdzielnica RPV AC”	19
1.3.	Obciążenie inwertera	20
1.4.	Sprawdzenie ochrony od porażeń.....	20
III.	INFORMACJA BIOZ	21
1.	INFORMACJA BIOZ	22
1.1.	Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych robót	22
1.2.	Wykaz istniejących obiektów budowlanych podlegających adaptacji i rozbiórce.	22
1.3.	Wykaz elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.	22
1.4.	Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce, i czas ich wystąpienia.	22
1.5.	Informacje o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót stosownie do rodzaju zagrożenia.....	23
1.6.	Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych, w tym:.....	23
1.7.	Określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy.	23

1.8	Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.	23
1.9	Określenie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych.	23
1.10	Zakres robót budowlanych o których mowa w art.21a ust.2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane obejmuje:	23
IV.	Badania i kontrole jakości modułów PV	24
V.	Schemat ideowy instalacji	25

OŚWIADCZENIE*
(projektanta)
o sporządzeniu projektu technicznego zgodnie
z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

Ja niżej podpisany: **Dariusz Komuński**

(imię i nazwisko składającego oświadczenie)

zamieszkały w :

kod pocztowy:

OŚWIADCZAM, ŻE PROJEKT TECHNICZNY dotyczący inwestycji:

„ECO-EFEKTYWNA GMINA NIEMCE ETAP V”

Opracowany na rzecz Inwestora:

Gmina Niemce, ul. Lubelska 121, 21-025 Niemce

**ZOSTAŁ OPRACOWANY ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYM PRAWEM ORAZ ZASADAMI WIEDZY
TECHNICZNEJ.**

Dariusz Komuński

* wymóg art. Ust. 4 Ustawy z dnia 07.07.1994 roku – Prawo Budowlane (Dz. U 2003.207.2016 ze zmianami)

URZĄD WOJEWÓDZKI
W SIERADZU
Wydział Architektury
Państwowego Nadzoru Budowlanego

Sieradz, dnia 30.03. 1990 r.

główny

882/90

A.iv-007/1/90

**DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie**

Na podstawie § 2 ust. 2 pkt 2, § 5 ust. 2, § 6 ust. 4, § 7
i § 13 ust. 1 pkt 4 lit. d.

z rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1978 r.

w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 8, poz. 45) stwierdzam, że:

Obywatel (ka) Dariusz Komuński

(data i nazwisko)

technik elektryk

(tytuł zawodowy - zawodowy)

urodzony (a) dnia 9 listopada 1960 r. w Pabianicach,

posiada przygotowanie zawodowe upoważniające do wykonywania samodzielnej funkcji

kierownika budowy i robót.

(rodzaj funkcji)

w specjalności instalacyjno - inżynierskiej

(rodzaj specjalności techn. samo-budowlanej)

w zakresie instalacji elektrycznych i sieci - obejmującej
instalacje elektryczne, napowietrzne i kablowe linie ener-

(specjalizacja zawodowa)

tyczne, stacje i urządzenia elektroenergetyczne.

Obywatel (ka)

Dariusz Komuński

Jest upoważniony (a) do:

- 1/ kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów sieci i instalacji oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie sieci i instalacji elektrycznych - o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych,
  - 2/ sporządzania w budownictwie osób fizycznych projektów sieci i instalacji elektrycznych - o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych.
-

DYREKTOR WYDZIAŁU

Hieronim Rudecki
GŁÓWNY ARCHITEKT WOJEWÓDZKI

zgodnie z planem

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

ŁOD-9JC-K8Z-88P *

Pan Dariusz KOMUŃSKI o numerze ewidencyjnym ŁOD/IE/1876/02
adres zamieszkania Ostrów Os. m. Ostrów Os. 18, 98-100 Łask
jest członkiem Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada wymagane
ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne od 2021-01-01 do 2021-12-31.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2020-12-10 roku przez:

Jacek Szer, Zastępca Przewodniczącego Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci
elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są
równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na
stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa.

I. Opis techniczny

Projekt dla instalacji fotowoltaicznych o mocy 3,42 kWp na potrzeby osób fizycznych będących mieszkańcami Gminy objętej projektem oraz będącymi beneficjentami projektu pt.: „ECO-EFEKTYWNA GMINA NIEMCE ETAP V”.

1. Podstawa Opracowania

Niniejszy projekt opracowano na podstawie:

- Zlecenia Inwestora,
- Aktualnych przepisów ustawy Prawo budowlane oraz norm i danych technicznych:
  1. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 1997 r. Nr 54, poz. 348 ze zm.)
  2. PN-IEC 60364-5-523:2001 „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych”.
  3. N-SEP-E-004 „Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa”.
  4. PN-EN 62446:2010 „Systemy fotowoltaiczne przyłączone do sieci elektrycznej – Minimalne wymagania dotyczące dokumentacji systemu, badania rozruchowe i wymagania kontrolne”
  5. PN-HD 60364-7-712:2007 „Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji. Instalacje Fotowoltaiczne (PV) układy zasilania”.
  6. PN-EN 61173 „Ochrona przepięciowa fotowoltaicznych (PV) systemów wytwarzania mocy elektrycznej- Przewodnik”.
  7. PN-EN 61724:2002 Monitorowanie własności systemu fotowoltaicznego -- Wytyczne pomiaru, wymiany danych i analizy
  8. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
  9. PN EN 62305-1:2008 - „Ochrona odgromowa – Część 1: Zasady ogólne”
  10. PN EN 62305-2:2008 - „Ochrona odgromowa – Część 2: Zarządzanie ryzykiem
  11. PN EN 62305-1:2008 - „Ochrona odgromowa – Część 1: Zasady ogólne”
  12. PN EN 62305-2:2008 - „Ochrona odgromowa – Część 2: Zarządzanie ryzykiem”
  13. PN EN 62305-3:2009 - „Ochrona odgromowa – Część 3: Uszkodzenia fizyczne obiektów i zagrożenie życia”
- audytów budynków indywidualnych złożonych przez Beneficjentów,
- wizji lokalnych.

2. Zakres Opracowania

Niniejsze opracowanie swoim zakresem obejmuje projekt instalacji fotowoltaicznej o mocy 3,42 kWp oraz dostosowanie do istniejącej instalacji: odgromowej, niskoprądowej i silnoprądowej, przyłączenia instalacji fotowoltaicznej do sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia; układu elektrowni fotowoltaicznej wraz zabudową wszystkich elementów architektury instalacji fotowoltaicznej.

3. Opis przedsięwzięcia

Stwierdzono, że budynki te spełniają wszystkie wymagania, aby wykonać dla ich potrzeb instalacje fotowoltaiczne. Budynki te wykonane są w różnych technologiach. Część z nich objętych jest ochroną odgromową, a zatem konieczne jest uwzględnienie przyłączenia instalacji PV do istniejącej instalacji LPS. W przypadku, gdy budynek nie posiada ochrony odgromowej należy przeprowadzić każdego z nich analizę ryzyka przed rozpoczęciem prac montażowych.

Zasilanie

Zgodnie z umową o dostarczenie energii zasilanie wszystkich gospodarstw odbywa się, z istniejącej sieci energetycznej i pozostaje bez zmian. Układ pomiarowy bezpośredni znajdujący się na terenie posesji zostanie wymieniony przez OSD na jego koszt na licznik dwukierunkowy. Każda rozdzielnica główna budynku RG wyposażona jest, w główny wyłącznik nadprądowy, automatyczny.

Bezpieczeństwo

Instalacje fotowoltaiczne jeżeli są wykonane poprawnie nie powinny zwiększać zagrożenia czy to pożarowego czy dla zdrowia i życia osób.

4. Architektura Systemu Fotowoltaicznego

4.1. Moduły fotowoltaiczne

Wszystkie moduły fotowoltaiczne użyte w przedmiotowym zamówieniu muszą być jednego typu wyprodukowane przez jednego producenta. Instalacje fotowoltaiczne zaprojektowano z modułów fotowoltaicznych opartych na ogniwach monokrystalicznych, Zamawiający po podpisaniu umowy (do każdej dostawy modułów) wymaga przedłożenia listy wykonanych testów elektroluminescencyjnych dla każdego dostarczonego modułu fotowoltaicznego. Zamawiający przed podpisaniem umowy wezwie Wykonawcę do przedłożenia raportu z badań przeprowadzonego przez niezależną jednostkę badawczą do zweryfikowania spełnienia wymagań przedstawionych w tabeli nr 1.

Lp.	Opis wymagań	Parametry wymagane
1	Typ modułu	Monokrystaliczny
2	Moc modułu	Min.: 380 Wp (standardowe warunki testu: napromieniowanie 1000 W/m ² , temperatura ogniw 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
3	Sprawność modułu	Min.: 19,9 % (standardowe warunki testu: napromieniowanie 1000 W/m ² , temperatura ogniw 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
4	Tolerancja mocy	0~+3 % (standardowe warunki testu: napromieniowanie 1000 W/m ² , temperatura ogniw 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
5	Współczynnik wypełnienia FF	Min.: 78%
6	Współczynnik temp. dla Pmax (potwierdzone raportem z badań przeprowadzonym przez niezależną jednostkę badawczą)	-0,36 %/°C (zakres od 0 do -0,36 %/°C)
7	Liniowa gwarancja mocy	Min.: 80% po 25 latach
8	Gwarancja producenta	Min.: 10 lat
9	Ilość BB na ogniwie	Min.: 5 szt.
10	Powierzchnia modułu (potwierdzone raportem z badań przeprowadzonym przez niezależną jednostkę badawczą)	Max.: 1,915 m ² (Przy podaniu zakresu w wymiarze modułu w karcie katalogowej (±) do weryfikacji zostaje przyjęta największa możliwa powierzchnia zaproponowanego modułu)
11	Szerokość ramy modułu	Min.: 30 mm
12	Wytrzymałość mechaniczna na obciążenie od śniegu (potwierdzone raportem z badań przeprowadzonym przez niezależną jednostkę badawczą)	Min.: 5400 Pa

13	Wytrzymałość mechaniczna na parcie i ssanie wiatru (potwierdzone raportem z badań przeprowadzonym przez niezależną jednostkę badawczą)	Min.: 2400 Pa
14	Zakres temperatur	Od -40 do +85°C lub szerszy
15	Certyfikaty	IEC 61215, IEC 61730
16	Data produkcji	Nie starsze niż 6 miesięcy przed datą montażu
17	Wymagania dodatkowe	Warunkiem koniecznym jest również dostarczenie Zamawiającemu listy wykonanych testów elektroluminescencyjnych (tzw. flash test) dla każdego dostarczonego modułu fotowoltaicznego do przedmiotowych instalacji do odbiorów częściowych wg harmonogramu rzeczowo – finansowego.

Tabela nr 1. Podstawowe minimalne parametry techniczne modułów fotowoltaicznych

4.2 Inwerter

W instalacji należy zastosować falowniki mające na celu przetworzenie prądu stałego z wyjścia paneli na prąd przemienny sieci dystrybucyjnej. Zastosowane falowniki muszą charakteryzować się stopniem ochrony minimum IP65, uwzględniające należytą odporność na warunki atmosferyczne (temperatura pracy -20°C do +50 °C) oraz wysokie bezpieczeństwo dla użytkowników. Inwertery winny zostać wyposażone w system pomiaru izolacji w części DC, pozwalający eliminować wszelkie uszkodzenia w okablowaniu paneli jak również w samych panelach dając wysokie bezpieczeństwo użytkowania oraz zabezpieczenie przed błędną polaryzacją modułów. Ponadto inwerter powinien posiadać monitoring parametrów sieci, zabezpieczenie przed pracą wyspową oraz być przystosowany do pracy z polską siecią dystrybucyjną (spełniać normę EN 50438).

Dla instalacji fotowoltaicznych o mocy 3,42 kWp dobrano system trójfazowy o poniższych parametrach:

Minimalna moc wyjściowa AC: 3000-3680 W,

Nominalne napięcie sieci: 230/400V,

Sprawność europejska: min. 97,5%,

Architektura instalacji umożliwia maksymalizowanie ilości produkowanej energii dla każdego modułu z osobna. Należy tak dobrać system, aby maksymalizował on wydajność instalacji fotowoltaicznej niezależnie od jej ułożenia poprzez osobne zarządzanie i sterowanie każdym modułem indywidualnie.

Wyposażony w rozłącznik DC, złącze RS 485 oraz złącze ethernet lub wifii, aby umożliwić połączenie z siecią internetową.

Dopuszcza się zastosowanie falowników bez możliwości bezpośredniego połączenia z internetem. Wówczas należy zastosować datalogger lub inne urządzenie, które pozwoli na monitorowanie pracy instalacji.

Gwarancja na inwertery musi wynosić co najmniej 12 lat, aby zapewnić bezawaryjną i wydajną pracę systemu dla Beneficjenta, bez konieczności ponoszenia dodatkowych opłat.

Inwerter należy zainstalować zgodnie z wytycznymi instrukcji montażowej zwracając, w szczególności uwagę na odległości od sąsiednich urządzeń.

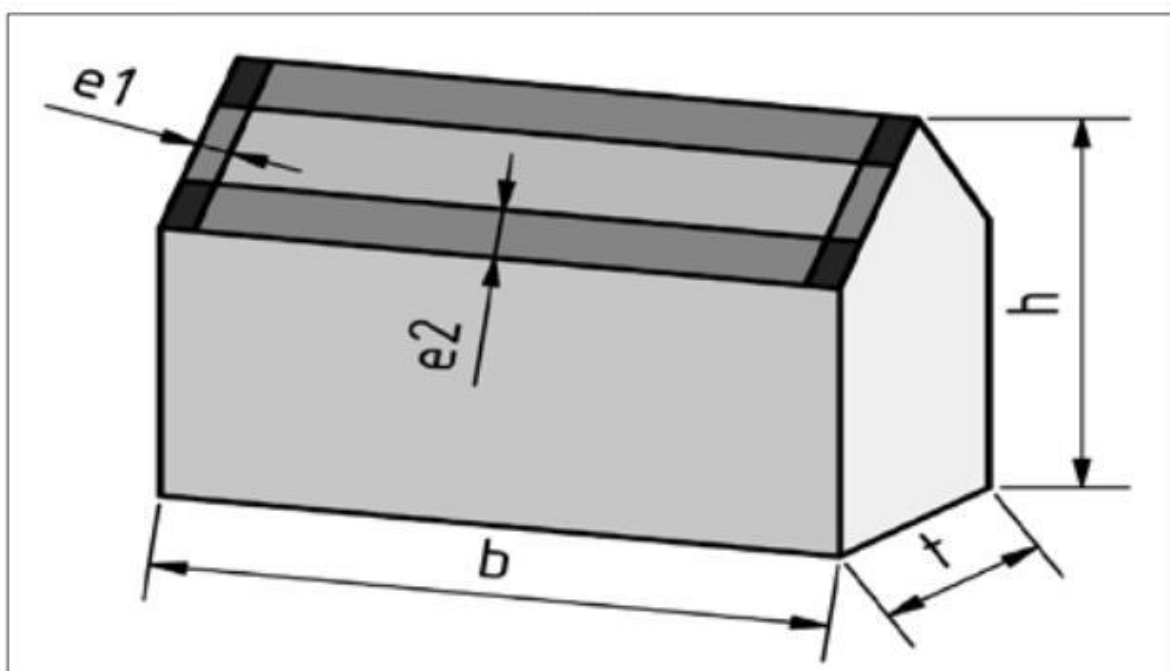
Inwerter zgodnie z instrukcją IRIESD musi posiadać niezbędne zabezpieczenia:

- zabezpieczenia nadprądowe,
- zabezpieczenia pod- i nadnapięciowe,
- zabezpieczenie skutków od pracy niepełnofazowej.

4.3 Konstrukcja montażowa

Przed rozpoczęciem prac montażowych należy sprawdzić czy konstrukcja nośna jest właściwa pod kątem dopuszczalnego obciążenia (wymiary, stan utrzymania, parametry materiałowe), struktury nośnej oraz innych odpowiednich warstw (np. warstwy izolacyjnej).

Zgodnie z EN 1991-1-4 (Eurokodem 1) lub równoważne w obszarach brzegowych powierzchni dachu należy liczyć się ze zwiększonym obciążeniem wiatrem ze względu na wysokie ssanie, co może prowadzić do podniesienia elementów montażowych w tych obszarach.

Obciążenia :

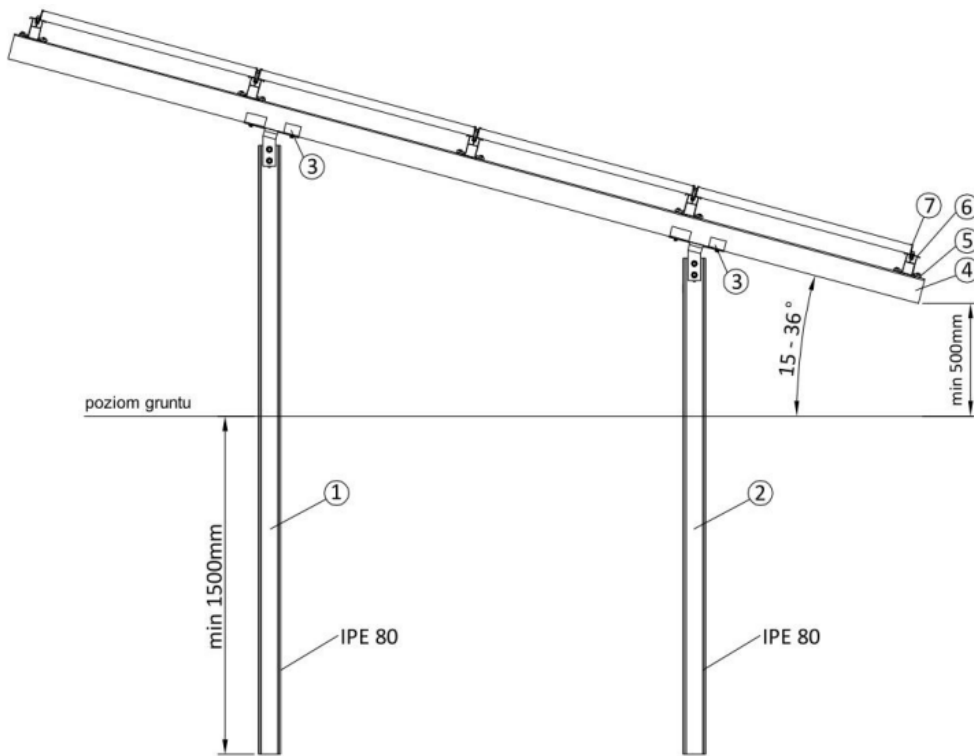
Obszary brzegowe posiadają następujące wymiary:

$e1 = t/10$ lub $h/5$, mniejsza wartość jest miarodajna

$e2 = b/10$ lub $h/5$, mniejsza wartość jest miarodajna

Nie dopuszcza się systemów montażowych z obciążnikami.

Konstrukcja gruntowa palowana, jedno- lub dwu-podporowa:

Widok z boku:

1. Podpora górna – stal ocynkowana
2. Podpora dolna – stal ocynkowana
3. Połączenie podpory
4. Szyna główna
5. Szyna montażowa (ALU)
6. Śruba ze stali nierdzewnej A2
7. Klema montażowa

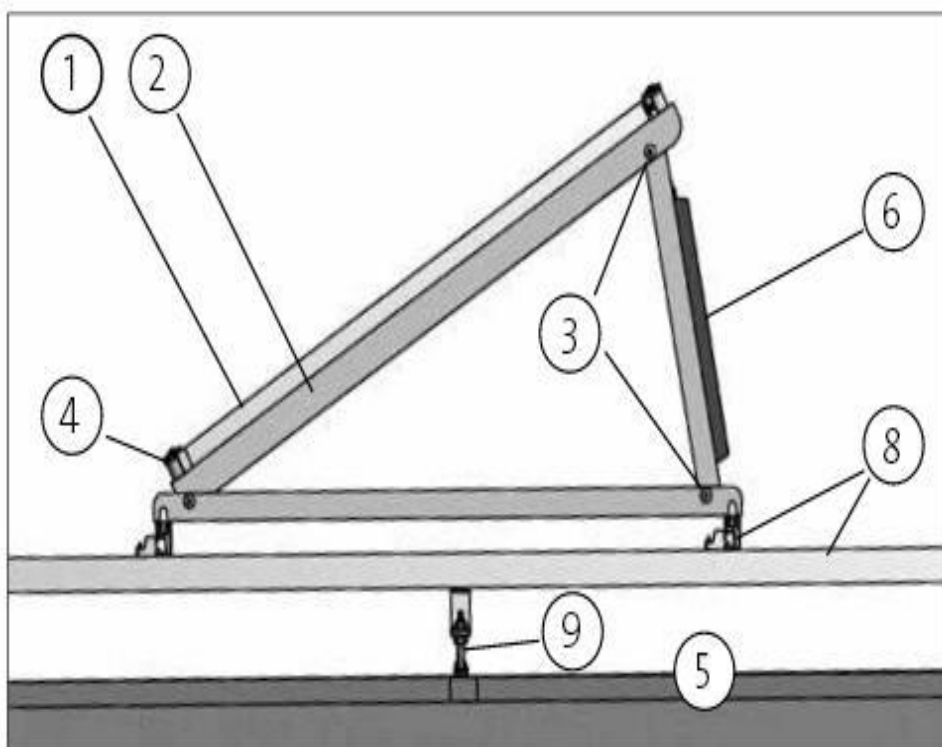

Przykładowa instalacja gruntowa

Należy stosować stypizowane konstrukcje montażowe wykonane z glinu, lub stali pokrytej powłoką magnelis (grunt). Konstrukcje montażowe powinny posiadać odpowiednie certyfikaty, które potwierdzają ich przydatność do użycia podczas montażu instalacji fotowoltaicznych.

4.3.2 System montażu na dachu płaskim

Rama dla dachu płaskiego typ A (w przypadku zabudowy pionowej modułów):

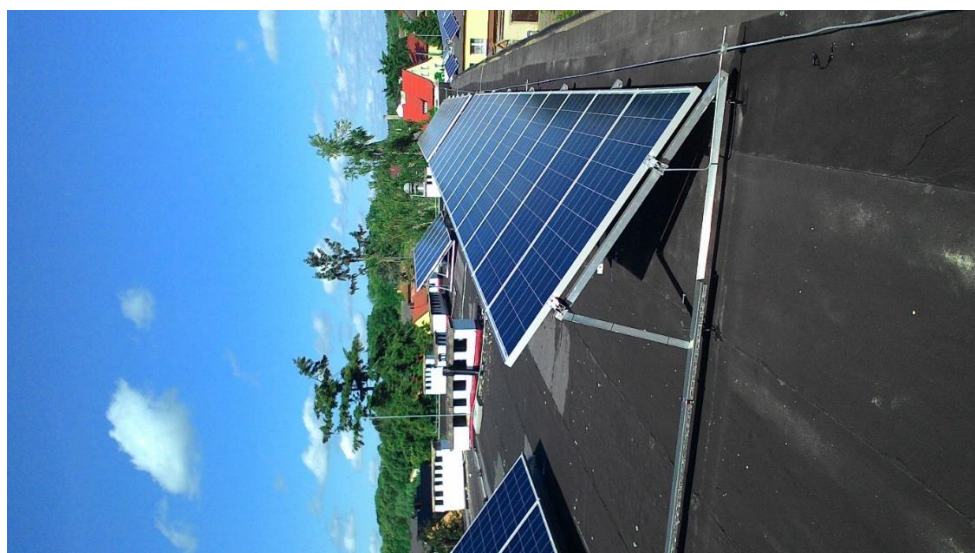

Widok z boku:

1. Moduł fotowoltaiczny
2. Rama dla dachu płaskiego (typ A)
3. Połączenie śrubowe
4. Złącze
5. Konstrukcja dachowa, istniejąca
6. Element usztywniający (opcja) – wymagany tylko dla montażu w warunkach brzegowych,
8. Warstwa profili nośnych stelaża (opcja) – wymagany tylko, gdy konstrukcja dachu tego wymaga
9. Połączenie z konstrukcją dachową

Wymiary ramy dla dachu płaskiego:

- kąt 30°
- wysokość h 840 [mm]
- długość przeciwprostokątnej 1640 [mm]
- podstawa ramy 1410 [mm]

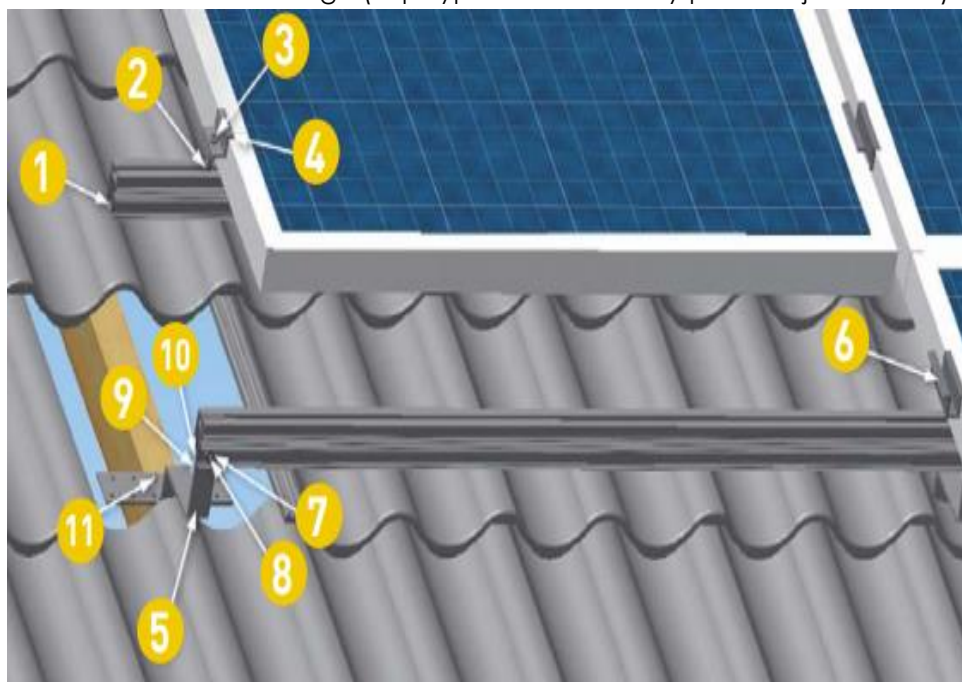
Przykładowa instalacja z ramą dla dachu płaskiego

Należy stosować stypizowane konstrukcje montażowe wykonane z glinu. Konstrukcje montażowe powinny posiadać odpowiednie certyfikaty, które potwierdzają ich przydatność do użycia podczas montażu instalacji fotowoltaicznych.

4.3.3 System montażu na dachu skośnym

Rama dla dachu skośnego (w przypadku zabudowy pionowej modułów):

Widok z boku ramy:

1. Szyna montażowa (ALU)
2. Wpust do szyny
3. Śruba ze stali nierdzewnej A2
4. Klema końcowa
5. Uchwyt montażowy dostosowany do pokrycia dachowego
6. Klema środkowa
7. Śruba ze stali nierdzewnej A2
8. Nakrętka ze stali nierdzewnej A2
9. Adapter ze stali nierdzewnej A2
11. Wkręty do drewna, mocujące uchwyt

Przykładowa instalacja na dach skośny

Należy stosować stypizowane konstrukcje montażowe wykonane z glinu. Konstrukcje montażowe powinny posiadać odpowiednie certyfikaty, które potwierdzają ich przydatność do użycia podczas montażu instalacji fotowoltaicznych.

Dokręcać przy pomocy klucza dynamometrycznego.

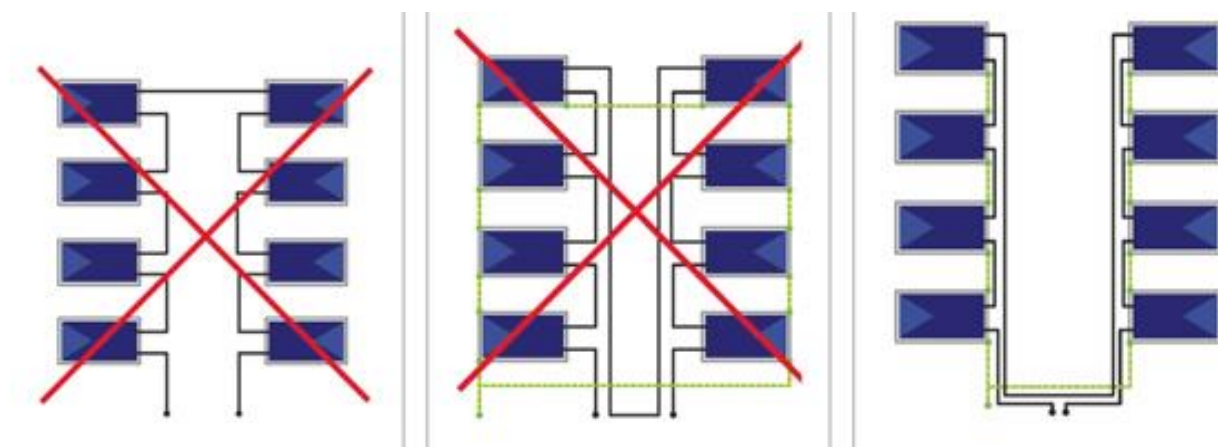
Moment dokręcania $MA = 15 \text{ Nm}$

Mocowanie modułu przy pomocy klem montażowych wykonanych z glinu.

Stosować konstrukcje zalecane przez producenta paneli fotowoltaicznych!

4.4 Okablowanie DC

Przewody odporne na UV, ozon, warunki atmosferyczne oraz hydrolizę dla napięcia stałego DC 1000V, w podwójnej izolacji krótkotrwale odporne na bardzo wysoką temp. Izolacja zewnętrzna odporna na przetarcia i uszkodzenia. Nadmiary w/w. przewodów przymocować do konstrukcji aluminiowej za pomocą opasek odpornych na promieniowanie UV oraz szkodliwe czynniki atmosferyczne. Poza obszarem konstrukcji montażowej, na dachu płaskim okablowanie należy prowadzić w korytach stalowych. Trasa kablowa wewnątrz budynku powinna być poprowadzona w korytach lub rurach elektroinstalacyjnych wykonanych z tworzywa. Trasę kabla należy prowadzić w taki sposób, aby pole indukcyjne przewodów DC było jak najmniejsze. Należy również pamiętać o tym, że przewód uziemiający oddziałując z kablami fotowoltaicznymi również może wytwarzać pole indukcyjne i powinien być prowadzony razem z kablami zasilającymi.

Wszystkie połączenia między modułami wykonać za pomocą złączy dedykowanych instalacjom fotowoltaicznym. Przekroje przewodów fotowoltaicznych należy dobrać w taki sposób, aby zapewniający spadek napięcia DC $<1\%$.

5 Instalacje aparatury kontrolno-pomiarowej

Wykonawca dokona zgłoszenia do Zakładu Energetycznego PGE Dystrybucja S.A. wykonaną instalację fotowoltaiczną, wraz z certyfikatami i kartami paneli fotowoltaicznych, inwertera, badaniem wyższych harmonicznych generatora, oraz innymi wymaganymi przez Dystrybutora dokumentami, które są niezbędne do podłączenia instalacji PV do sieci energetycznej.

6 System monitorowania pracy instalacji

System fotowoltaiczny należy wyposażyć w instalację monitorującą parametry jego pracy po stronie DC i AC. Zakres monitorowanych parametrów uwzględnia: pomiar mocy, i napięcia każdego z zabudowanych modułów fotowoltaicznych z osobna, oraz ilość produkowanej energii po stronie AC. System monitorowania powinien umożliwiać również sprawdzanie i monitorowanie zużycia każdego obiektu, mieć możliwość wykreślenia charakterystyk dotyczących ilości zużytej energii w budynku, ilości oddanej energii do sieci oraz ilości energii pobranej z sieci energetycznej. Urządzenia monitorujące pracę systemu powinny mieć możliwość komunikacji z dedykowanym serwerem, na którym zmierzone dane zostaną zapisane, poddane obróbce a następnie udostępnione za pośrednictwem Internetu.

Scentralizowane zarządzanie i monitorowanie systemem fotowoltaicznym powinno odbywać się przez portal, poprzez który operatorzy instalacji i instalatorzy muszą mieć dostęp do kluczowych danych w dowolnym momencie. Wstępnie skonfigurowane standardowe dane mogą być łatwo dostosowane lub uzupełniane.

Ponadto w ramach instalacji PV Wykonawca zapewni rozwiązanie gwarantujące informowanie bezpośrednie, w czasie rzeczywistym drogą mailową o przekroczeniu poboru energii z sieci ponad moc zamówioną (lepszy dobór mocy przyłącza do budynku). Rozwiązanie powyższe będzie dotyczyć każdej instalacji PV z osobna.

Wymogi dotyczące komunikacji i wizualizacji:

- a) powinien zapewnić pełny zdalny i lokalny dostęp dla użytkownika,
- b) powinien zapewnić rejestrację i archiwizację podstawowych parametrów elektrycznych: moc, napięcie, prąd przez przynajmniej 60 miesięcy,
- c) sygnał powinien być podany stroną www.
- d) Powinien zapewniać prezentację danych dotyczących ilości wyprodukowanej energii w poniższych przedziałach czasowych:
  - moc chwilowa,
  - ilość energii oddawanej do sieci,
  - ilość energii wykorzystywanej na potrzeby własne,
  - ilość energii pobieranej z sieci,
  - ilość wyprodukowanej energii w ciągu dnia,
  - ilość wyprodukowanej energii w miesiącu,
  - ilość wyprodukowanej energii w roku.

W przypadku wystąpienia uszkodzenia modułu (-ów), topologia systemu w łatwy sposób pozwala je zlokalizować. Dane pomiarowe pozwalają na porównanie chwilowych wartości parametrów poszczególnych modułów między sobą oraz z wartościami teoretycznymi. Uszkodzenie modułu (-ów) powoduje spadek mocy, który jest sygnalizowany w systemie monitorowania poprzez pojawienie się alerty na stronie internetowej. Dzięki podłączeniu do internetu możliwe jest również skonfigurowanie systemu diagnostyki w taki sposób, aby wysyłał on wiadomość poprzez pocztę elektroniczną pod wskazany adres z informacją o błędzie, który pojawił się w instalacji fotowoltaicznej.

7 Instalacje elektryczne systemu PV

Projektowana instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy DC 3,42 kWp dołączona zostanie do przygotowanego pola w rozdzielni RG obiektów.

Zasilanie obiektu pozostaje bez zmian. Moc przyłączeniowa obiektów objętych projektem jest większa niż 3,42 kW.

Moc wytworzona projektowanych paneli fotowoltaicznych $P_w = 3,42 \text{ kWp}$.

Łączna moc paneli fotowoltaicznych. 3,42 kWp.

$$P_z > P_w$$

$$\text{Moc zamówiona} > 3,42 \text{ kW}$$

Moc zapotrzebowana obiektu przekracza moc wytwórczą zasilanie rozdzielnic RG pozostaje bez zmian.

Do rozdzielnic RPV AC wyprowadzić zasilanie z inwertera przewodem YDY 3x4 mm².

8 Ochrona od porażeń elektrycznych.

Wykonać instalacje elektryczne, zgodnie z przepisami budowlanymi w zakresie ochrony przeciwporażeniowej, wymogami normy PN-IEC-60364 lub równoważnej „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych” oraz PN-HD 60364-7-712:2007 lub równoważnej „Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji. Instalacje Fotowoltaiczne (PV) układy zasilania”.

Jako system ochrony od porażeń prądem elektrycznym zastosowano samoczynne szybkie wyłączenie zasilania w układzie TN-S. Po wykonaniu instalacji przeprowadzić pomiary i próby odbiorcze zarówno po stronie DC oraz stronie AC.

9 Ochrona przeciwprzepięciowa.

Rozdzielnica DC powinna zawierać minimum (Ogranicznik przepięć, rozłącznik bezpiecznikowy VgPV z wkładką o wartości min 16 Amper na każdy biegun)

Rozdzielnica AC powinna zawierać minimum (Wyłącznik nadprądowy B16, ogranicznik przepięć zabezpieczający każdy biegun)

Ochrona przeciwprzepięciowa

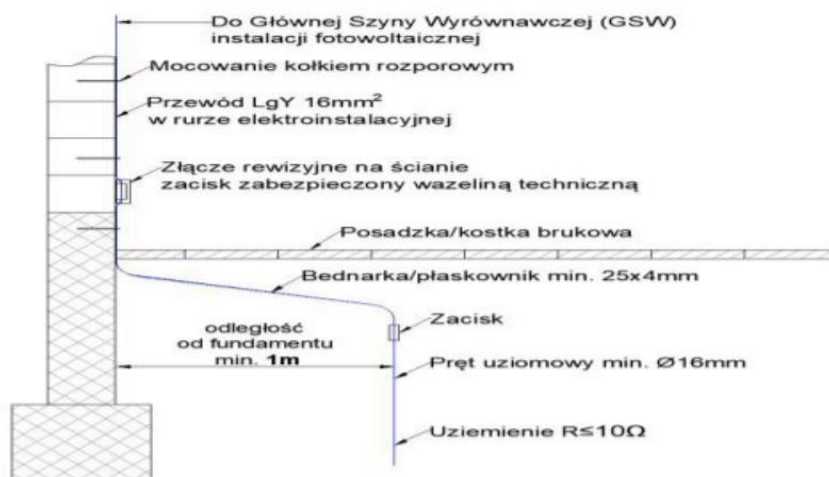
Falowniki po stronie AC i DC muszą być chronione ogranicznikami przepięć, ten powinien zależeć od występowania instalacji odgromowej i możliwości zachowania odstępu izolacyjnego minimum 50 cm (warystor + iskiernik z zabezpieczeniami SCI). W przypadku występowania instalacji odgromowej należy zastosować zabezpieczenie w klasie I+II. W przypadku braku instalacji odgromowej na obiekcie należy zastosować zabezpieczenie w klasie II. Minimalny przekrój przewodu ochronnego do połączeń wyrównawczych dla ograniczników przepięć klasy I+II wynosi 16 mm², w przypadku klasy II 6 mm². Połączenie ogranicznika przepięć do instalacji uziemiającej należy wykonać przewodem o przekroju minimum 16 mm² dla każdego typu ogranicznika.

Przewód uziemiający schodzący z dachu budynku powinien zostać prowadzony w rurze odpornej na UV do złącza kontrolno-pomiarowego znajdującego się na zewnątrz budynku. Minimalny przekrój przewodu 16mm².

Falownik o ile wymaga tego instrukcja montażu falownika uziemić za pomocą przewodu o przekroju podanym w instrukcji urządzenia.

Stosować oddzielne rozdzielnice AC i DC. Rozdzielnica AC powinna posiadać stopień szczelności min ip40, rozdzielnica DC powinna posiadać certyfikat na napięcie 1000 V DC oraz posiadać stopień szczelności min ip 65.

Bezpośrednio pod rozdzielnicami w odległości max 0,5 metra należy zabudować szynę ekwipotencjalną sprowadzając do niej wszystkie przewody wyrównania potencjału oraz uziemienia ograniczników. Szynę uziemić przewodem min 16mm², uziemienie instalacji należy wykonać według poniższego rysunku:

10 Instalacja wyrównawcza

Konstrukcje paneli oraz korytka metalowe podłączyć do punktu uziemieniowego o rezystancji $R < 10\Omega$ przewodami LgY o polu przekroju poprzecznego co najmniej 16 mm^2 w żółto-zielonej izolacji.

II. OBLICZENIA TECHNICZNE

1. Moc instalacji fotowoltaicznej

- ilość modułów fotowoltaicznych o mocy 380Wp: 9 szt.
- moc instalacji PV: $P = 9 \cdot 380\text{Wp} = 3\,420\text{ Wp}$

1.1 Dobór kabla „rozdzielnic RPV AC – rozdzielnic RG”

Wyprowadzenie mocy z rozdzielnic RPV AC do rozdzielnic RG wykonać kablem YDYżo 3x4mm². Zabezpieczeniem kabla zasilającego w rozdzielni RG będzie istniejący wyłącznik główny budynku w rozdzielni RG.

Długość kabli max 15m

Moc szczytowa instalacji fotowoltaicznej $P_p=3\,420\text{ Wp}$

Napięcie znamionowe $U_n=230\text{ V}$

$$I_n = \frac{P_p}{U_n \times \cos\varphi} = \frac{3\,420}{230 \times 1} = 14,87\text{ A}$$

Obciążalność prądowa dla projektowanych kabli YDYżo 3x4 wynosi $I_{dd}=30\text{A}$.

$$I_{dd} = 30\text{A} > I_n = 14,87\text{ A}$$

Sprawdzenie na spadek napięcia

$$\Delta U_{\%} = \frac{200 \times P_p \times l}{\gamma \times s \times U^2} = \frac{200 \times 3\,420 \times 15}{56 \times 4 \times 230^2} = 0,87\% - \text{wartość dopuszczalna}$$

1.2 Dobór kabla „inwerter – rozdzielnic RPV AC”

Wyprowadzenie mocy z rozdzielnic RPV AC do rozdzielnic RG wykonać kablem YDYżo 3x4mm². Zabezpieczeniem kabla zasilającego w rozdzielni RPV AC wyłącznik nadprądowy 1P B16.

Długość kabla max 5m.

Moc szczytowa instalacji fotowoltaicznej $P_p=3\,420\text{ Wp}$

Napięcie znamionowe $U_n=230\text{ V}$

$$I_n = \frac{P_p}{U_n \times \cos\varphi} = \frac{3\,420}{230 \times 1} = 14,87\text{ A}$$

Obciążalność prądowa dla projektowanych kabli YDYżo 3x4 wynosi $I_{dd}=30A$.

$$I_{dd} = 30A > I_n = 14,87A$$

Sprawdzenie na spadek napięcia

$$\Delta U_{\%} = \frac{200 \times P_p \times l}{\gamma \times s \times U^2} = \frac{200 \times 3420 \times 5}{56 \times 4 \times 230^2} = 0,28\% - \text{wartość dopuszczalna}$$

1.3 Obciążenie inwertera

Moc generatora powinna być dobrana w taki sposób do mocy inwertera, aby zapewnić jego optymalną pracę. Ze względu na charakterystykę pracy instalacji fotowoltaicznych w Polsce, zaleca się, żeby obciążenie inwertera zawierało się w zakresie od 90 do 130%.

Moc wyjściowa inwertera: $P_{wyj} = 3680 \text{ W}$

Moc generatora fotowoltaicznego: $P_p = 3420 \text{ Wp}$

Obciążenie inwertera

$$\text{Obciążenie}[\%] = \frac{P_p}{P_{wyj}} \times 100\% = \frac{3420}{3680} \times 100\% = 92,93\% - \text{wartość dopuszczalna}$$

1.4 Sprawdzenie ochrony od porażeń

Zgodnie z PN-IEC60364 lub równoważne skuteczność ochrony przeciwporażeniowej potwierdzić pomiarami powykonawczymi instalacji elektrycznej.

III. INFORMACJA BIOZ

**INFORMACJA
DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA LUDZI**

„ECO-EFEKTYWNA GMINA NIEMCE ETAP V”

Inwestor: **Gmina Niemce**

Adres inwestycji: **Budynki mieszkalne na terenie Gminy Niemce**

<i>Funkcja:</i>	<i>Tytuł imię nazwisko</i>	<i>Nr upr.</i>	<i>Data:</i>	<i>Podpis:</i>
<i>Projektant:</i>	Dariusz Komuński	882/90	07.2021r.	

1. INFORMACJA BIOZ

1.1 Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych robót

Roboty montażowe i instalacyjne:

Kolejność realizacji robót:

- zapoznanie pracowników z projektem wykonawczym,
- przygotowanie placu budowy,
- przygotowanie konstrukcji nośnej,
- wytyczenie na dachu lub gruncie konstrukcji systemowych belek aluminiowych, korytek kablowych oraz wykonanie montażu,
- montaż paneli fotowoltaicznych na przygotowanej konstrukcji,
- montaż urządzeń sterujących pracą modułów,
- ułożenie okablowania w przygotowanych korytkach kablowych,
- montaż inwerterów,
- montaż rozdzielni RPV AC oraz RPV DC,
- połączenie elektryczne rozdzielni RPV DC z inwerterami,
- połączenie elektryczne rozdzielni RPV AC z inwerterami,
- montaż kompletu elementów instalacji uziemiającej i systemu wyrównywania różnicy potencjałów elektrycznych
- wykonanie systemu z akwizycji danych
- kierowanie robotami montażowymi wykonywanymi przez pracowników.
- wykonanie pomiarów elektrycznych całego systemu
- wykonanie pomiarów układów fotowoltaicznych (sprawdzenie funkcjonowania poszczególnych stringów),
- próbny rozruch całości instalacji po podłączeniu jej do sieci dystrybucyjnej 0,4kV
- szkolenie pracowników Inwestora na temat obsługi i konserwacji systemu fotowoltaicznego i systemu monitorowania oraz możliwych przypadków nieprawidłowej pracy instalacji,
- inwentaryzacja powykonawcza,
- zgłoszenie gotowości instalacji fotowoltaicznej do podłączenia do sieci dystrybucyjnej 0,4 kV.

1.2 Wykaz istniejących obiektów budowlanych podlegających adaptacji i rozbiórce.

- nie występuje.

1.3 Wykaz elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- linie energetyczne napowietrzne,
- linie energetyczne ziemne (podczas prac ziemnych).

1.4 Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce, i czas ich wystąpienia.

- zagrożenie spowodowane niesprawnością narzędzi,
- zagrożenie przy prowadzeniu prac na wysokości, na rusztowaniach, podnośniku,
- zagrożenia spowodowane porażeniem prądem,
- zagrożenia spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi podczas prowadzenia prac montażowych

- 1.5 Informacje o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót stosownie do rodzaju zagrożenia.
- na czas budowy teren budowy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych przy pomocy taśm kolorowych i tablic ostrzegawczych.
- 1.6 Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych, w tym:
- omówienie z pracownikami zakresu oraz charakteru wykonywanych prac,
  - przeprowadzenie przez kierownika robót lub inną osobę uprawnioną szkolenia BHP dla pracowników
- 1.7 Określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy.
- nie dotyczy
- 1.8 Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.
- ogrodzenie terenu (oznakowanie za pomocą taśm ostrzegawczych) i wyznaczenie stref niebezpiecznych,
  - przejścia i strefy niebezpieczne oświetlić i oznakować znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu,
  - zapewnienie oświetlenia naturalnego i sztucznego,
  - określenie na podstawie projektu wykonawczego położenia instalacji i urządzeń mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót,
  - każdorazowe rozpoczęcie robót na wysokości poprzedzić sprawdzeniem stanu dachu,
  - nie prowadzić prac w niekorzystnych warunkach atmosferycznych
  - zapewnić odzież roboczą, obuwie robocze, sprzęt ochrony osobistej,
  - zapewnić przerwy w pracy (wysiłek fizyczny),
  - zapewnić sprawny sprzęt techniczny, w tym elektronarzędzi.
- 1.9 Określenie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych.
- Dokumentacja budowy oraz dokumenty dotyczące prawidłowej eksploatacji maszyn znajdować się będą u kierownika budowy.
- 1.10 Zakres robót budowlanych o których mowa w art.21a ust.2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane obejmuje:
- Podczas realizacji budowy instalacji ogniw fotowoltaicznych oraz modernizacji instalacji odgromowych nadzór nad montażem będzie sprawowała osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia budowlane - za odpowiednie uprawnienia do kierowania robotami uważa się osoby posiadające uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń. Zleceniodawca w osobie INSPEKTORA NADZORU dokonuje kontroli w trakcie montażu.

IV. Badania i kontrole jakości modułów PV

Zamawiający przed rozpoczęciem robót montażowych zastrzega sobie prawo do zlecenia wykonania badań:

- a) badania elektroluminescencyjne instalacji (badanie terenowe)
- b) badanie w warunkach STC (badanie laboratoryjne) wg. poniższej metodologii:

Badanie elektroluminescencyjne instalacji:

Zamawiający zleci wykonanie badania elektroluminescencyjnego min. 5 szt. dostarczonych modułów przez Wykonawcę na potrzeby realizacji inwestycji w celu wykluczenia występowania mikropęknięć, wad fabrycznych ogniw fotowoltaicznych oraz weryfikacji parametrów elektrycznych modułów fotowoltaicznych zgodnie z kartą katalogową producenta oraz dostarczonych flash testów modułów przeznaczonych na inwestycję. W przypadku, gdy wynik badania wykaże występowanie wad, Zamawiający może, zażądać wykonania badania na koszt Wykonawcy całej partii modułów oraz wymiany wadliwych sztuk.

Badanie w warunkach STC

Zamawiający zastrzega sobie możliwość wystąpienia na badanie jakościowe do niezależnego laboratorium badawczego partii nie więcej niż 5 szt. dostarczonych przez Wykonawcę na potrzeby realizacji inwestycji modułów PV. W laboratorium tym Zamawiający zleci wykonanie testów będących częścią procedury testowej wg normy odpowiednio IEC 61215 lub równoważnej / IEC 61646 lub równoważnej. Zamawiający zleci następujące badania:

- a) badanie mocy modułów w warunkach STC przed i po badaniu lit. c) (norma 61215 / IEC 61646 pkt. 10.2) lub równoważne;

Partia modułów zostanie zaakceptowana jeśli przejdzie testy z lit. a) tj. spełni następujące kryteria:

- a) spadek mocy maksymalnej po każdym teście nie przekroczy opisanego limitu oraz po każdej sekwencji o nie więcej niż 8%;
- b) podczas żadnego testu nie wystąpi przerwanie i/lub otwarcie obwodu elektrycznego;
- c) brak śladów widocznych defektów;
- d) wymagania co do izolacji spełnione po każdym teście;

W przypadku, gdy wynik badań zakończy się oceną negatywną któregośkolwiek z badanych modułów, Zamawiający może zażądać wykonania badania na koszt Wykonawcy całej partii modułów oraz wymiany wadliwych sztuk. Zamawiający zastrzega sobie prawo nie odebrania przedmiotu zamówienia z uwagi na niezgodność z wymogami Zamawiającego dopóty, dopóki Wykonawca nie wymieni wadliwych modułów na egzemplarze bez uszkodzeń oraz potwierdzi powtórными badaniami brak występowania wad nowo dostarczanych modułów.

V. Schemat ideowy instalacji

